

Svensk författningssamling

Lag om ändring i lagen (1971:1078) om försvarsuppfinningar

Utfärdad den 5 juni 2024

SFS 2024:455

Publicerad
den 12 juni 2024

Enligt riksdagens beslut¹ föreskrivs i fråga om lagen (1971:1078) om försvarsuppfinningar²

dels att nuvarande 2, 3 och 4 §§ ska betecknas 3, 4 och 2 §§,

dels att 1, de nya 2–4, 5–13, 15–23 §§ och rubriken närmast före 21 § ska ha följande lydelse,

dels att rubriken närmast före nuvarande 4 § ska sättas närmast före 5 §,

dels att det ska införas en ny rubrik närmast före 23 § av följande lydelse.

1 § Med svensk försvarsuppfinning avses i denna lag en uppfinning som

1. särskilt avser krigsmateriel, och

2. har kommit till i Sverige eller tillhör en här bosatt fysisk person eller en svensk juridisk person.

Med utländsk försvarsuppfinning avses i denna lag en annan uppfinning än en sådan som avses i första stycket, om patent söks på uppfinningen i Sverige och uppfinningen

1. särskilt avser krigsmateriel, eller

2. hålls hemlig i en annan stat med hänsyn till det nationella försvarsintresset och patent på uppfinningen enligt överenskommelse mellan Sverige och den staten får sökas under förutsättning att uppfinningen hålls hemlig här.

Regeringen får meddela föreskrifter om vad som avses med krigsmateriel i denna lag.

2 §³ En försvarsuppfinning får inte offentliggöras eller på annat sätt obehörigen röjas innan det enligt denna lag har prövats om uppfinningen ska hållas hemlig.

3 §⁴ Frågan om hemlighållande av en försvarsuppfinning prövas av Granskningsnämnden för försvarsuppfinningar och Försvarets materielverk.

Försvarets materielverk ska vid sin prövning samråda med Försvarsmakten.

¹ Prop. 2023/24:133, bet. 2023/24:FöU10, rskr. 2023/24:205.

² Lagen omtryckt 1978:157.

³ Senaste lydelse av tidigare 4 § 1997:916.

⁴ Senaste lydelse av tidigare 2 § 1997:916.

4 §⁵ Granskningsnämnden ska bestå av en ordförande och sex andra ledamöter. För ledamöterna ska det finnas det antal ersättare som regeringen bestämmer. Ledamöter och ersättare utses av regeringen.

Nämnden är beslutsför när ordföranden och tre andra ledamöter är närvarande.

5 §⁶ Om en ansökan om patent på en svensk försvarsuppfinning ges in till Patent- och registreringsverket, ska verket snarast lämna ansökan till Försvarets materielverk för prövning av om uppfinningen ska hållas hemlig.

Den som vill att en svensk försvarsuppfinning, som patent inte har sökts på, ska få offentliggöras eller på annat sätt röjas ska ansöka om en prövning av om uppfinningen ska hållas hemlig hos Försvarets materielverk. Det gäller även den som vill söka patent på en svensk försvarsuppfinning genom att till en annan mottagare än Patent- och registreringsverket ge in en internationell patentansökan som avses i 3 kap. patentlagen (1967:837) eller en europeisk patentansökan som avses i 11 kap. samma lag.

6 §⁷ Om Försvarets materielverk vid sin prövning bedömer att det är av väsentlig betydelse för försvaret att uppfinningen hålls hemlig, ska verket med ett eget motiverat yttrande överlämna ärendet till granskningsnämnden för slutlig prövning. Om granskningsnämnden delar bedömningen, ska nämnden besluta att uppfinningen inte får offentliggöras eller på annat sätt obehörigen röjas.

Ett överlämnande av ett ärende till granskningsnämnden ska ske senast två månader efter det att patentansökan, eller ansökan om prövning, kom in till Försvarets materielverk. Internationella och europeiska patentansökningar, där prioritet har yrkats, ska dock överlämnas senast tre veckor efter det att ansökan kom in till Försvarets materielverk.

7 §⁸ Om det i ett ärende, som Patent- och registreringsverket lämnat till Försvarets materielverk, inte har meddelats ett beslut om hemlighållande enligt 6 § inom den tid som anges i andra stycket, upphör uppfinningen att vara hemlig enligt denna lag.

Tiden enligt första stycket utgör

1. om ärendet avser en internationell patentansökan, tre månader från den internationella ingivningsdagen, dock, i fall då prioritet har yrkats, högst tretton månader från den dag från vilken prioritet begärts,

2. om ärendet avser en europeisk patentansökan, tre månader från det att ansökan kommit in till Patent- och registreringsverket, dock, i fall då prioritet har yrkats, högst tretton månader från den dag från vilken prioritet begärts, eller

3. om ärendet avser en svensk patentansökan, tre månader från den dag då en beskrivning över uppfinningen med tillhörande ritningar och patentkrav kommit in till Patent- och registreringsverket.

Om ett ärende har inletts hos Försvarets materielverk upphör uppfinningen att vara hemlig enligt denna lag, om ett beslut om hemlighållande enligt 6 § inte har meddelats inom tre månader från den dag då ansökan om prövning och för prövningen nödvändiga handlingar kommit in till Försvarets materielverk.

⁵ Senaste lydelse av tidigare 3 § 1986:1161.

⁶ Senaste lydelse 1997:916.

⁷ Senaste lydelse 1997:916.

⁸ Senaste lydelse 1997:916.

8 §⁹ Granskningsnämnden ska på ansökan eller när det finns annan anledning till det pröva om ett beslut om hemlighållande enligt 6 § ska bestå. En sådan omprövning ska alltid ske inom ett år från det att beslutet meddelades eller senast prövades.

Vid en omprövning ska granskningsnämnden först lämna ärendet till Försvarets materielverk för prövning. Om Försvarets materielverk bedömer att uppfinningen inte längre behöver hållas hemlig, får verket upphäva beslutet. I annat fall ska verket med ett eget motiverat yttrande överlämna ärendet till granskningsnämnden för slutlig prövning.

Om beslutet om hemlighållande avser en uppfinning som hålls hemlig i en annan stat, får beslutet inte upphävas utan att den staten har getts tillfälle att yttra sig.

Om beslutet om hemlighållande upphävs får Patent- och registreringsverket inte hålla handlingarna i ärendet tillgängliga förrän det har gått tre månader från den dag beslutet upphörde att gälla, om inte sökanden begär det.

9 §¹⁰ Om det finns särskilda skäl får regeringen besluta att en uppfinning som omfattas av ett beslut om hemlighållande enligt 6 § får röjas för någon annan under förutsättning att hemlighållandet i övrigt av uppfinningen inte riskeras.

10 § Ansökan om patent eller annan skydds rätt avseende en annan stat på svensk försvarsuppfinning, som ska hållas hemlig, får göras endast om regeringen godkänner det. Ett sådant godkännande får endast lämnas om uppfinningen hålls hemlig även i den andra staten.

11 §¹¹ Om ett beslut om hemlighållande enligt 6 § har meddelats, får uppfinnaren eller uppfinnarens rättsinnehavare ansöka hos granskningsnämnden om att staten ska överta uppfinningen. Granskningsnämnden ska då, efter att ha hört Försvarets materielverk, ompröva beslutet. Om granskningsnämnden bedömer att beslutet ska bestå, ska nämnden överlämna handlingarna i ärendet till regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer.

Om staten inte har övertagit uppfinningen inom fyra månader från det att ansökan kom in till granskningsnämnden, ska beslutet om hemlighållande upphöra att gälla. Regeringen får dock förlänga tiden med högst två månader, om det finns särskilda skäl.

12 §¹² Om det har lämnats en underrättelse enligt 19 § första stycket patentlagen (1967:837) med anledning av en ansökan om patent på en uppfinning som omfattas av ett beslut om hemlighållande enligt 6 §, ska ansökan förklaras vilande i avvaktan på att beslutet upphör att gälla. Så länge beslutet består ska 19 § andra stycket och 20–22 §§ patentlagen inte tillämpas på ansökan. När beslutet har upphört att gälla ska de tider som anges i 19 § andra och tredje styckena räknas från den dag det upphörde att gälla. Patent- och registreringsverket får inte hålla handlingarna i ärendet tillgängliga förrän det har gått tre månader från den dagen, om inte sökanden begär det.

⁹ Senaste lydelse 1997:916.

¹⁰ Senaste lydelse 1980:211.

¹¹ Senaste lydelse 1997:916.

¹² Senaste lydelse 1997:916.

Om ett beslut om hemlighållande enligt 6 § har meddelats i fråga om en internationell eller en europeisk patentansökan, får ansökan inte vidarebefordras för fortsatt handläggning.

13 § Om en försvarsuppfinding är av väsentlig betydelse för försvaret, får regeringen besluta att uppfindingen får utnyttjas för statens räkning, eller av den som regeringen bestämmer, eller att rätten till uppfindingen ska avstås till staten.

15 §¹³ Om en ansökan om patent på en utländsk försvarsuppfinding ges in till Patent- och registreringsverket, ska verket lämna ansökan till Försvarets materielverk för prövning av om uppfindingen ska hållas hemlig. Det gäller dock inte en internationell eller europeisk patentansökan.

16 §¹⁴ Om uppfindingen är hemlig med stöd av lag i en annan stat, ska Försvarets materielverk besluta att uppfindingen inte får offentliggöras eller på annat sätt obehörigen röjas, om patent på uppfindingen enligt överenskommelse mellan Sverige och den staten får sökas under förutsättning att uppfindingen hålls hemlig här. Försvarets materielverk får dock kräva att uppfinnaren eller uppfinnarens rättsinnehavare avstår sin rätt till ersättning enligt 14 § första stycket för att ett sådant beslut ska meddelas, om det är förenligt med den aktuella överenskommelsen.

Om uppfindingen är hemlig med stöd av lag i en annan stat men inte omfattas av en sådan överenskommelse som avses i första stycket, och Försvarets materielverk bedömer att det är av väsentlig betydelse för försvaret att uppfindingen hålls hemlig, ska slutlig prövning ske på det sätt som anges i 6 §.

Om Försvarets materielverk bedömer att det inte finns förutsättningar att hemlighålla en utländsk försvarsuppfinding, som är hemlig med stöd av lag i en annan stat, ska verket fatta ett särskilt beslut om detta. Ansökan får dock inte offentliggöras förrän det har gått tre månader från beslutsdagen, om inte sökanden begär det.

17 §¹⁵ När en uppfinding som omfattas av ett beslut om hemlighållande enligt 16 § upphör att vara hemlig i den andra staten, får Försvarets materielverk upphäva beslutet. Om verket bedömer att uppfindingen av särskilda skäl även i fortsättningen bör hållas hemlig i Sverige, ska verket med ett eget motiverat yttrande överlämna ärendet till granskningsnämnden för slutlig prövning.

18 §¹⁶ Bestämmelserna i 8 § fjärde stycket, 12 § första stycket samt 13 och 14 §§ ska tillämpas även för en utländsk försvarsuppfinding.

¹³ Senaste lydelse 1997:916.

¹⁴ Senaste lydelse 1997:916.

¹⁵ Senaste lydelse 1997:916.

¹⁶ Senaste lydelse 1997:916.

19 §¹⁷ Sekretess gäller i mål och ärenden enligt denna lag för uppgifter som enligt 2 § eller till följd av beslut enligt 6 eller 16 § inte får offentliggöras eller på annat sätt obehörigen röjas. Föreskrifterna i 2, 3, 7–12 och 14 kap., 36 kap. 5 §, 40 kap. 4 §, 41 kap., 42 kap. 1–8, 10 och 11 §§ samt 43 kap. offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) gäller i fråga om denna sekretess.

Andra bestämmelser om sekretess med hänsyn till rikets säkerhet samt bestämmelser till skydd för enskildas personliga eller ekonomiska förhållanden finns i offentlighets- och sekretesslagen.

20 §¹⁸ Utöver det som följer av 5 kap. 1 § rättegångsbalken får en domstol besluta att en förhandling i mål om ersättning eller ansvar som grundar sig på denna lag ska hållas inom stängda dörrar, om det kan antas att det kommer att läggas fram sådana uppgifter för vilka sekretess gäller hos domstolen enligt 19 §.

Straffansvar och skadestånd

21 §¹⁹ Den som bryter mot 10 § ska, om gärningen inte är belagd med straff enligt brottsbalken, dömas till böter eller fängelse i högst ett år.

Bestämmelser om ansvar för den som bryter mot den tystnadsplikt som gäller enligt 2 § eller enligt beslut som har meddelats med stöd av 6 eller 16 § finns i brottsbalken.

22 §²⁰ Den som yrkesmässigt utnyttjar en uppfinning som patent har sökts på i Sverige och som omfattas av ett beslut om hemlighållande enligt 6 eller 16 § ska, om patent meddelas på uppfinningen, betala skälig ersättning för utnyttjandet och ersättning för den ytterligare skada som utnyttjandet medfört om han eller hon hade vetskap om patentansökan. Ersättning ska dock endast betalas för utnyttjande som sker efter det att handlingarna i patentärendet tidigast skulle ha offentliggjorts enligt 22 § patentlagen (1967:837) om ett beslut enligt 6 eller 16 § inte hade meddelats.

I fråga om talan om ersättning enligt första stycket ska bestämmelserna i 58 § tredje stycket och 60 § andra stycket patentlagen tillämpas.

Överklagande och behörig domstol

23 §²¹ Granskningsnämndens och Försvarets materielverks beslut om att en uppfinning ska hållas hemlig får överklagas till regeringen.

Denna lag träder i kraft den dag som regeringen bestämmer.

På regeringens vägnar

GUNNAR STRÖMMER

Anders Olin
(Justitiedepartementet)

¹⁷ Senaste lydelse 2009:410.

¹⁸ Senaste lydelse 1980:211.

¹⁹ Paragrafen fick sin nuvarande beteckning genom 1980:211.

²⁰ Paragrafen fick sin nuvarande beteckning genom 1980:211.

²¹ Senaste lydelse 1997:916.